

Oudejaarsavond

In Nederland is het traditie om oudejaarsavond met familie en vrienden te vieren. Overdag heeft men oliebollen en appelbeignets gebakken of gekocht. Veel mensen kijken naar de televisie. De meeste mensen kijken naar de oudejaarsconference van een cabaretier. Als het bijna 12 uur 's nachts is, begint het aftellen. Iedereen telt mee: "Tien, negen, acht, zeven, zes, vijf, vier, drie, twee, één... GELUKKIG NIEUWJAAR!" Daar wordt een glaasje champagne bij gedronken en men zont elkaar en zegt tegen iedereen: "Gelukkig nieuwjaar!" De mensen gaan naar buiten om vuurwerk af te steken en de burens in de straat gelukkig nieuwjaar te wensen. Ook worden er grote feesten gegeven in restaurants, bars en disco's.

De mensen vragen aan elkaar of ze goede voornemens hebben. Goede voornemens zijn goede plannen voor jezelf, bijvoorbeeld: afvallen, gezond eten, meer sporten, een nieuwe baan zoeken of verhuizen.

Andere traditie op oudejaarsavond

Een oude traditie in sommige provincies was dat groepen jonge mensen, de jongelui, in het donker op zoek gingen naar losse **spullen**, zoals een fiets, een kar, een aanhangwagen of een kruiwagen. Op oudejaarsavond wist men dat je je spullen **achter slot en grendel** moest zetten. Deed je dat niet, dan kon je de volgende dag door het dorp rijden om jouw spullen te zoeken. De jongelui hadden **lol**, maar de eigenaren van de spullen meestal niet...

Oud en Nieuw

Nieuwjaarsdag

Heel vroeger had elk land zijn eigen nieuwjaarsdag op verschillende dagen. In 1575 (vijftien vijfenzeventig) besloot een Spaanse koning dat het nieuwe jaar voor alle westerse landen officieel op 1 januari begon. Daardoor was er één **jaartelling** voor alle landen.

Volgens sommige mensen mag je elkaar gelukkig nieuwjaar wensen tot 6 januari. Dit is een christelijke feestdag, de dag van **Driekoningen**. Maar andere mensen wensen elkaar gelukkig nieuwjaar tot 15 januari.

Wie **kus** je bij nieuwjaar? Veel mensen vinden dit lastig. Familie en goede vrienden kus je. Burens, collega's en kennissen geef je een hand. En als er mensen zijn die je niet wilt kussen, dan zeg je dat je heel erg verkouden bent ...)

Tradities op nieuwjaarsdag

Langs de kust heb je de **Nieuwjaarsduik**. Veel mensen rennen in hun **badkleding** de zee in. Honderden mensen tegelijk. Sommige in hun zwembroek maar wel met een muts op hun hoofd.

Op de televisie kan je kijken naar het **nieuwjaarsconcert** in Oostenrijk. Vanaf

1984 (negentien vierentachtig) wordt dit concert uitgezonden op de televisie. 50 miljoen mensen in 90 landen kijken naar dit concert.

Nieuwjaarsreceptie, nieuwjaarsborrel of nieuwjaarsbezoek. In bedrijven, op het gemeentehuis of bij verenigingen komt men bij elkaar om elkaar gelukkig nieuwjaar te wensen. Ook de koning en de koningin houden twee nieuwjaarsrecepties. Eén voor honderden gasten uit de politiek, **openbaar bestuur** en uit de Nederlandse **samenleving**. En de tweede, een dag later, voor alle **ambassadeurs** en belangrijke mensen uit **internationale organisaties**.

Vragen

- Hoe vier jij oudejaarsavond?
- Welke tradities heeft jouw land?
- Op welke dag is het in jouw land nieuwjaarsdag?
- Hoe is jouw nieuwjaarsdag? Wie kus jij en wie niet?
- Tot welke dag zeg jij gelukkig nieuwjaar?

Moeilijke woorden

- **De traditie:** iets wat elk jaar weer terugkomt. Zoals het feest van Sinterklaas, een traditie die elk jaar op 5 december gevierd wordt
- **De oudejaarsavond:** de laatste avond van het jaar
- **De oliebol:** een bol van deeg en (meestal) rozijnen die in de olie gaat. Na het bakken is de bol bruin en lekker knapperig. Je eet de oliebol met poedersuiker.
- **De appelbeignet:** een schijf appel met deeg eromheen. Deze wordt ook in olie gebakken.
- **De oudejaarsconference:** een cabaretvoorstelling op de televisie. De **cabaretier** kijkt terug op het afgelopen jaar. Wat is er gebeurd in de politiek, in het land of met de koning en de koningin? Hij doet dit op een grappige manier. De mensen die kijken, moeten lachen. Maar hij houdt soms ook de mensen een spiegel voor. Dit is een uitdrukking: een spiegel voorhouden. Hij leert de mensen om op een andere manier naar zichzelf te kijken.
- **De cabaretier:** een Frans woord dat betekent: iemand die op het toneel van een theater staat en zingt, grapjes maakt en dicht over het leven. Een vrouwelijke cabaretier is een cabaretière.
- **De spullen:** dingen, goederen, bezittingen. De spullen in je huis zijn: meubels, lampen, bedden, kasten. De spullen voor je vakantie zijn: een koffer, een tandenborstel, je kleding.
- **Achter slot en grendel:** een uitdrukking die betekent: opgesloten (in de gevangenis)
- **Lol:** pret, plezier
- **De jaartelling:** dit is een systeem van tijdrekening of een kalendersysteem. De tijd is opgebouwd in jaren. De meeste westerse landen gebruiken de christelijke jaartelling. Die begint ongeveer bij de geboorte van Jezus.
- **Driekoningen:** christelijke feestdag op 6 januari. Op deze dag wordt gevierd dat lang geleden, na de geboorte van Jezus, drie wijzen uit het oosten een ster zagen en Jezus gingen zoeken.
- **De kus:** een zoen
- **De badkleding:** een verzamelwoord voor zwembroek, badpak en bikini
- **Het nieuwjaarsconcert:** Het Wiener Philharmoniker, een orkest, speelt op nieuwjaarsdag muziek gemaakt door Oostenrijkse componisten (= muziekschrijvers). Meestal is het muziek van de componisten Johann Strauss junior en Johann Strauss senior. Vader en zoon Strauss.
- **Het openbaar bestuur:** de organisaties die in een land de beslissingen nemen. Voorbeelden zijn de ministeries, de provincies, de gemeenten en de waterschappen. Zo kan bijvoorbeeld de burgemeester van Rotterdam uitgenodigd worden voor een nieuwjaarsreceptie bij de koning.
- **De samenleving:** wij, het Nederlandse volk
- **De ambassadeur:** iemand die de regering van zijn of haar land vertegenwoordigt in een ander land of bij een internationale organisatie. De ambassadeur is er dan in plaats van de koning/koningin of de president.
- **De internationale organisatie:** organisatie waarin verschillende landen samenwerken. Voorbeelden zijn Unicef, de NAVO (Engels: NATO) en Europol (= Europese politiedienst).